

TOMÁŠEK

Zpravodaj farního společenství u sv. Tomáše

Motto:

"Hle, přijde Pán, Spasitel náš,
cestu jemu spravte,
přijde žádaný Mesiáš,
přibyték připravte.
Přijde, přijde náš Spasitel,
všichni zaplesejme,
přijde, přijde Vykupitel,
chválu Bohu vzdejme."

(Hymnus z církevních modliteb v
adventní době)

ÚVODNÍ SLOVO

Vážení přátelé.

Malé děti se velmi rády drží táty a mámy za ruce. Cítí v nich jistotu. Tohoto obrazu užívá také žalmista, který vnímá Boha jako toho, kdo vede za ruku svůj národ. Boží ruka je symbolem jistoty. Naše podané ruce jsou symbolem vzájemnosti.

Proto se zrodil nápad vytvořit časopis našeho společenství, který by byl podanou rukou mezi námi. Věříme, že nám pomůže, abychom se jeho prostřednictvím stále poznávali, věděli o sobě a tak tvořili Boží rodinu církve.

Chceme Vám v jeho úvodu popřát, aby Vám skutečně v tomto duchu sloužil. Prosíme, abyste jej nabídli i nemocným ve Vašem okolí a dali jim tak poznat, že mezi nás také patří.

P. Jiří Kaňa

LITURGIE V CÍRKEVNÍM ROCE - VÁNOČNÍ DOBA

Vánoce jsou po velikonocích nejstarším křesťanským svátkem. Jeho zavedení spadá do 4. století. První zmínka o slavení památky

Narození Páně je v kalendáři pro rok 354, napsaným a vyzdobeným řeckým umělcem Furiem Dionysiem Philocalem. Svátek vznikl v antickém Římě, kde bylo zvykem slavit narozeniny velkých mužů. Když se neznalo skutečné datum jejich narození, slavil se jiný významný den, jako symbolické narozeniny.

Křesťané chtěli takto uctít narozeniny svého Pána, a protože nebyl znám skutečný den jeho narození, zvolili si 25. prosinec, který byl v Římě slaven jako den slunovratu. Obraz slunce, které se vrací s novou silou byl vhodný pro oslavu narození Krista, který je v Písmě označen za "slunce spravedlnosti" (Mal. 4,2), za světlo světla (Jan 8,12). V době, kdy byl v Římě ještě rozšířen kult slunce, chtěli křesťané vzdát božskou poctu Kristu, v týž den a na stejném místě, kde se dříve prokazovala pohanská pocta slunci - na Vatikánském pahorku, kde se právě za Konstantina Velikého stavěla basilika sv. Petra.

Pravděpodobně obdobným způsobem vznikl svátek Zjevení Páně - Epifanie - "sv. Tři králů" (v Egyptě byl 6. ledna slaven svátek zimního slunovratu), jako nástup panovníka - Krista.

Slavení vánoc s napodobením událostí v Betlémě zavedl sv. František z Assisi v roce 1223, kdy slavil Kristovo narození v jeskyni u Greccia. O půlnoci zde byla slavena v horské jeskyni mše sv. na žlabu, s volem a oslem, svědky podle tradice.

Vánoční doba začíná slavností Narození Páně a končí nedělí po Zjevení Páně.

Modlitba:

Svatý Františku, vypros nám prožit vánoce v opravdové křesťanské radosti. Amen.

ROZHOVOR S P. JIŘÍM KAŇOU

Jaké bylo, Otče, Vaše předchozí působení?
V roce 1987 jsem byl vysvěcen na kněze v naší katedrále olomouckým biskupem Josefem

Vranou. Potom jsem působil tři roky jako kaplan v Brně na Křenové, dva roky na Petrově, rok potom jako biskupský vikář pro oblast církevních škol a katecheze v naší diecézi.

Co ovlivnilo Vaše rozhodnutí stát se knězem?

Zatím to přesně ani sám nevím. Bylo toho víc asi už od školy.

Co byste si nejvíc přál, aby se stalo v naší farnosti?

Abychom byli rodinou církve, dokázali jít k Bohu společně, nesli břemeno jeden druhého a měli rádi celý svět.

Jak se Vám jeví naše farnost od oltáře? Slyšíte nás?

Snažím se ji vidět i z jiné strany, třeba zpoza kostelního pilíře nebo z kůru. Už jsem to zkusil a bylo to dobré. Pořádné otevření sluchu vůči všem je jedním z mých velkých přání. Jak mě to ovšem půjde ...

Vaše oblíbené jídlo?

Tak tady bych vám raději ušetřil papír, protože rád mám všechno, co je k jídlu.

Je o Vás známé, že rád pracujete s dětmi. Proč?

Myslím si na rozdíl od běžného opačného uvažování, že děti jsou díky své čisté lásce svým způsobem dokonalí lidé. Proto se snažím od nich naučit co nejvíce.

Co byste poradil rodičům přechodně "zlobivých" dětí při mši?

Nedávno jsem ve městě na zadní kapotě autoškoly, která brzdila provoz zahlédl výrazný nápis: "Nerozčiluj se, vzpomeň si na sebe." Asi toto bych radil nám všem dospělým.

Kolik hodin denně spíte?

Tak nějak plus mínus cosinus jak to vyjde.

Lyžujete?

Dělal jsem všechny možné sporty, ovšem kromě lyžování, protože jsem spíš z nížiny (Dolní Bojanovice u Hodonína - pozn.redakce) a výlety do hor se příliš nekonaly. Proto lyžuju systémem země-země.

Co si přejete pod stromeček?

Své přání bych si vypůjčil od apoštola Pavla, který píše křesťanům v Korintu, že nechce jejich dary, ale je samotné.

Děkujeme za rozhovor

ŘÁDKY NEMOCNÝM

Prožíváme dobu adventní, ve které se připravujeme na oslavu narození Krista Pána a současně na jeho druhý příchod na svět, kdy přijde, aby zhodnotil život a jednání každého člověka. Snažíme se připravit dokonale, aby naše setkání s Kristem pro nás dopadlo dobře. Doba adventní je dobou naděje a důvěry v Boha a jeho působení v životě lidí. On řídí stejně osudy národů i jednotlivců. Ve všech životních situacích důvěřujeme v působení Boží prozřetelnosti.

V dnešní lidské společnosti žije velké množství lidí, kteří jsou staří, nemocní a opuštěni. Kromě fyzických bolestí snášejí často velké utrpení, které pramení v přesvědčení, že jsou zbyteční, neužiteční a zapomenutí i od těch, kdo jsou jim nejbližší. Snášet bolest, opuštěnost a samotu delší dobu vyčerpává každého člověka, protože každý touží po pochopení, pomoci a uznání od ostatních lidí. Vztah lidí k těm, kdo jsou nemocní a staří je často ovlivněn jejich momentálním duševním stavem a proto jejich přístup k bolesti a utrpení druhého není vždy takové, jako by mělo být. Když tedy lidská pomoc a pochopení selhávají, je vždy možné se obrátit k Bohu, který je plný dobroty a lásky ke každému z nás. Pro něj není nikdo zbytečný, příliš malý a nebo bezvýznamný. On má stejnou lásku ke každému člověku.

Celá adventní doba je proniknuta důvěrou v Boží pomoc a ochranu, a proto má být prožívána s hlubokou vírou. V té době jsou čtena různá místa z Písma svatého, která vybízí k důvěře v Boha a nabízí jistotu v každé situaci. Bůh sám na mnoha místech slibuje ochranu lidem a pomoc. U proroka Isaiáše říká: "Neboj se, já jsem tvá pomoc, tvůj Vykupitel." Tato slova byla řečena Israelitům před dávnými časy, ale platí v každé době a všem lidem, tedy i nám v dnešní době. My se vždy ve všech našich těžkostech můžeme s důvěrou obracet k Bohu a On nám vždy dá světlo i dost síly, abychom každou životní situaci prožili tak, aby nám neuškodila, ale aby přiváděla blíž k Bohu.

Čím pevnější bude naše důvěra v působení Boží prozřetelnosti v našem životě, tím intenzivněji ji budeme vnímat a tím víc bude ovlivňovat celý náš život.

P. Josef Šik

SLUŽBA POTŘEBNÝM BLIŽNÍM -CHARITA

- Charita: doslovný překlad "milosrdná láska".
 - Mezinárodní organizace s centrem ve Vídni (paní Filipová)
 - Zařízení Církve, které má naplňovat praktickou službu lásky k bližnímu.
 - Nevládní církevní organizace pomáhající řešit sociální problematiku společnosti.
 - V ČR existuje Česká katolická charita se sídlem v Praze, Vladislavova 12, statut ČKCH je dán zákonem 308/91 o postavení církví a náboženských společností.
 - Dalším stupeň organizace charity tvoří diecézní charity. Diecézní katolická charita (DKCH) Brno má sídlo na Petrově 4, ředitelem je pan Pavel Hoder, tel.: 42 21 17 03 v době od 8.00 do 15.30 hod.
 - Diecézní charita vykonává svou činnost v Brně prostřednictvím Charity Brno-město se sídlem v Brně, Karlova 59-61. Ředitelem charity Brno-město je pan Ing. Oldřich Haičman.
- Telefonní spojení na čísle 57 64 67 (úřední den středa 8 - 11 a 13 - 16 hod.), pro CHOS na čísle 58 11 70 (úřední den pondělí 10 - 11.30 a středa 13 - 16 hod.) a pro soc.-právní službu na čísle 58 11 70 (úřední den středa 8 - 11 a 13 - 16 hod.).
- Charita Brno-město řídí činnost regionálních a účelových charit. Regionální charity jsou farní charity (FCH). Účelové charity (ÚCH) se zaměřují na jednotlivé specifické činnosti, např.:
1. Charitní ošetrovatelská služba (CHOS)
 2. Charitní pečovatelská služba
 3. Charitní pomoc vězňům a navrátilcům z výkonu trestu
 4. Charitní sociálně-právní služba
- Farní charity mohou spolupracovat s Charitou Brno-město podle potřeby také v jiných druzích činnosti, např.:
5. Výpomoc (většinou nárazová) při organizování sociální pomoci do zahraničí (nakládání balíků do kamionů aj.)
 6. Výpomoc při nárazové administrativní práci (popisování, psaní dat a adres do počítače, lepení obálek aj.)
 7. Pomoc a spolupráce při zajišťování

ozdravných pobytů dětí z bývalé Jugoslávie, Ukrajiny a pod.

Farní charita u sv. Tomáše vznikla během jara letošního roku. Přihlásilo se asi 20 dobrovolníků, z nichž někteří již pravidelně navštěvují "své" stařenky nebo nemocné a postižené lidi, aby jim uklízeli, dělali nákupy, chodili s nimi na procházky a také se starali o jejich duchovní potřeby. I zájemci a nárazovou brigádnickou výpomoc si už přišli na své. V posledních šesti týdnech jsme pak s obětavou pomocí mnoha bratří a sester zajišťovali vše potřebné, co souviselo s pobytem třinácti ukrajinských dětí v našem svatojakubském děkanství.

Pravidelně se scházíme na večerní mši svaté ve čtvrtek před prvním pátkem v měsíci a po mši svaté pak v kapli u sakristie řešíme společné problémy týkající se našich již probíhajících nebo nově nárokováných služeb. Mimo tyto schůzky je možný styk s vedoucími pracovníky farní charity prostřednictvím písemných vzkazů a zpráv vložených do schránky vedle vývěsky v zadní části kostela. Důležité informace a oznámení z Charity Brno-město vyvěšujeme na vývěsce.

I když jste se dosud nepřihlásili ke spolupráci v charitě, zveme vás na naše čtvrtěční schůzky (nejbližší bude ve čtvrtek 6. ledna 1994), abyste se mohli blíže seznámit s náplní naší činnosti a zvážít, zda byste i vy v takové organizaci nenašli radost a uspokojení.

NEJKRÁSNEJŠÍ DÁREK

Je zima. Padá sníh. Představte si, děti, hluboký zasněžený les a v něm dvě malé veverky. Jsou to sestřičky - Čiperka a Hopka. Právě přemýšlejí, co dát mamince k Vánocům. Ne a ne něco kloudného vymyslet, když tu Čiperka zahlédne cosi blýskavého vykukovat ze sněhu. Hop skok, už je u toho a on je to peníz.

"Jé, já mamince něco koupím! Budu mít jistě lepší dárek než ty!", volá na sestřičku.

Najednou obě zaslechly tenký pláč. Kdopak může v lese plakat? Rozběhly se tím směrem a vidí malou holčičku.

"Proč pláčeš?" ptaly se jí.

"Ztratila jsem penízek, který jsem nesla mamince," vzlykala holčička.

Veverušky na sebe mrkly: "Není to tenhle?"

Holčičce zazářily oči: "Ano, ano, to je on!"

"Tak na a už neplač", podala jí ho Čiperka.

"Moc děkuju", špitla ještě holčička a pelášila domů.

"Hm", broukla trochu rozmrzele Čiperka, "ted' zas nevím, co dám mamince k vánocům".

"Viš co? Já mám nápad!" vykřikla Hopka.

"Naučíme se zpívat pěknou novou koledu, to udělá mamince určitě velkou radost".

A opravdu. Na Štědrý den, pod stromečkem se zářivými svíčkami, zpívají dvě veverušky jemnými hlásky krásnou koledu. A maminka je pak hladí po kožíšku a usmívá se: "To byl ten

nejkrásnější dárek, co jste mi mohly dát".

I vaší mamince a tatínkovi udělá jistě velkou radost pěkná písnička nebo barevný obrázek. A ještě jeden dárek jim můžete dát. Že budete o Vánocích pěkně poslouchat a hodně pomáhat. A s tím můžete začít třeba hned. Vždyť už brzy budete sedět u stromečku, zpívat koledy a radovat se z narození Pána Ježíše - z nejkrásnějšího dárku, který nám dal Bůh Otec.

KOMUNITA EMMANUEL

Jméno Emanuel voní vánocemi. Vždyť právě na Štědrý den se při mši svaté čte v evangeliu, že se splnilo, co řekl Pán: "Hle, pana počne a porodí syna a dají mu jméno Emmanuel, to je přeloženo: Bůh s námi" (Mtl,23).

Kde se vzalo jméno Emmanuel, tedy víte. Kde se však vzala komunita?

Duch vane jak chce. A tak se stalo, že i u nás v čase tvrdé normalizace začalo jeho dílo Obnovy. Je tomu třináct let, co se nás dotkl živý plamen Ducha svatého a zapálil naše srdce horlivostí pro Boží věc. Začali jsme organizovat modlitební skupiny a semináře duchovní obnovy.

Těsně před revolucí nás navštívili členové komunity Emmanuel z Francie, kteří se o nás

dozvěděli od našich mladých, kteří se zúčastnili poutního setkání s Janem Pavlem II. ve španělské Compostelle. A tehdy jsme dohodli na častějších setkáních.

Mezitím nám sv. Anežka vyprosila svobodu, takže se setkání začala uskutečňovat v kostele a zájemci o život v této komunitě měli možnost seznámit se s její spiritualitou. Ukázalo se, že je velmi blízká té naší: úcta k Nejsvětějšímu Srdci, k Matce Emmanuele, láska k církvi, k Eucharistii a zvláště k Božímu Slovu. A tak jsme se shodli na tom, že i my si přejeme, aby byl Bůh s námi v této podobě ...

ČTVRTÝ ROK OBNOVENÉHO ARCIBISKUPSKÉHO KNĚŽSKÉHO SEMINÁŘE V OLOMOUCI

V olomouckém semináři se připravují na kněžství bohoslovci většinou z arcidiecéze olomoucké a diecéze brněnské. V semináři žije celkem 158 bohoslovců, z toho je 77 olomouckých, 67 brněnských, 10 seminaristů je z Ukrajiny řeckokatolického ritu, zbylí 4 jsou z jiných diecézí.

Rektorem (hlavním představeným) je P. Milan Kouba, ten je zodpovědný za chod semináře a celkovou filosofii seminární formace bohoslovců. Jeho zástupcem - vícerektorem - je P. Jiří Rek, který se zabývá technickými efekty. Kromě rektora a vícerektora se o seminaristy starají tři tzv. spirituálové. Ti mají na starosti výhradně duchovní formaci bohoslovců, fungují jako jacísi průvodci a uvaděči do duchovního života, zpovědníci, či duchovní nabadatelé. První ročník má na starosti P. Josef Janek, druhý a třetí P. Pavel Posád - náš bývalý farář u sv. Tomáše, čtvrtý a pátý P. Jan Pavlík.

Z naší farnosti sv. Tomáše je seminarista Tomáš Holý v přípravném (tzv. nultém) ročníku v Litoměřicích, po druhém ročníku Jan Hába, ve třetím ročníku studují Vít Hába a dominikán Pavel Kubíček, ve čtvrtém pak Petr Holý a M. Vácha.

M.O.Vácha

TOMÁŠEK, Zpravodaj farního společenství u sv. Tomáše. Vychází 1x měsíčně. Redakce: Vít Janků, Jiří Palacký, Zdeněk Buršík. Kontakt: každý čtvrtek po mši sv. v Sakristii. Nevyžádané rukopisy nevracíme. Řím. - katolický farní úřad u sv. Tomáše Brno, Lidická 6.

Vážení přátelé,

chceme Vám popřát k vánočním svátkům dotek pravého pokoje, který Kristus přinesl všem lidem bez rozdílu. Jestliže se Kristus narodil v noci a neutěšeném prostředí betlémského chléva, můžeme každý pevně doufat, že neodmítne pozvání do našeho srdce, ve kterém máme možná tmu nejistoty, zmatku a nedůstojný nepořádek chyb, omylů a zla.

* * *

Naše farní společnost u kostela sv. Tomáše se bude od Nového roku 1994 snažit společně o hledání další cesty k Bohu i lidem.

Jedním z blízkých cílů na této cestě, o které bychom se rádi zmínili, je výročí 350 let od vítězství obránců Brna nad švédskými a maďarskými vojsky, které si připomeneme v roce 1995.

Kostel sv. Tomáše sehrál v této události nemalou roli. Nejenže byl součástí městského opevnění, ale stal se především duchovním centrem obránců. V jedné ze tří kaplí (dnes sice zastavěných, ale v jádru dochovalých) byl uložen obraz Panny Marie, darovaný Karlem IV. kostelu, vystavěnému jeho bratrem Janem Jindřichem, jako pohřebiště moravských knížat (Jan Jindřich zde i se svým synem Joštem odpočívá). Úctu k Panně Marii zvané "Svatotomské" podporoval zejména brněnský jezuita P. Martin Středa. Stala se obráncům zdrojem velké motivace k vytrvalosti a naději na vítězství. Ta se začala potvrzovat po šestnáctidenním úporném obléhání, právě kolem 15. srpna 1645, svátku Nanebevzetí Panny Marie. Význam tohoto důvěrného vztahu k Matce Boží ocenil i skvělý vůdce obránců Ludvík Raduit de Souches, který sám přijal víru a nechal později postavit na svém panství mariánskou svatyni v Hlubokých Mašůvkách u Znojma.

Vítězství brněnských obránců mělo pro další vývoj dějin velký význam, stačí jen uvést, že ochromilo ničivé tažení švédských vojsk v našich zemích a uchránilo od zničení Vídeň, ke které mělo Švédům dobytí Brna otevřít cestu.

Ani duchovní stránka této události nezůstala zavřená. Náročnými zkouškami ověřená víra obránců, založená na důvěře v pomoc Matky Boží, napomohla k vytvoření základů pospolitosti obyvatel města na dlouhá léta. A dnešní podobu získal v dalším období i kostel sv. Tomáše.

* * *

V těchto souvislostech i s ohledem na blížící se výročí se budeme snažit znovu přispět k vzájemné pospolitosti ve městě, rodinách i našem farním společenství. Každou první sobotu v měsíci se budeme modlit za tento úmysl.

Pokusíme se také o kroky vedoucí k obnově areálu historických kaplí kostela. V první fázi (r. 1994) plánujeme nutnou generální opravu střechy kostela a v dalším postupnou restauraci kaplí - Mariánské, sv. Kříže a Zemřelých. Každou první neděli v měsíci věnujeme sbírku při bohoslužbách na pokrytí uvedených záměrů.

* * *

Děkujeme Vám za všechno, co dobrého pro druhé děláte, přejeme hodně síly k dobrému v příštím roce a žehnáme Vám i Vaší rodině.

Vaši kněží od sv. Tomáše

Jiří Kaňa
Josef Šik
Pavel Koutník

Vánoční období 1993 - 94
ve farním společenství u sv. Tomáše v Brně

- Pondělí 20. 12.** * bohoslužby 6.30, 7.30, 17.30
* od 14.00 příležitost k předvánoční svaté zpovědi (přítomno bude více kněží - zpovědníků)
- Úterý- čtvrtek 21. - 23. 12.** * bohoslužby 6.30, 7.30, 17.30
* příležitost ke svaté zpovědi vždy od 15.00
- Štědrý den 24. 12.** * 6.30, 7.30 - ranní bohoslužby
* 16.00 - vánoční mše svatá, zejména pro děti a rodiče
* 24.00 - půlnoční mše svatá
- Slavnost Narození 25. 12.** * bohoslužby v 6.00, 7.45, 9.00, 11.00 a 19.30
* od 14.00 po celé odpoledne koledy u jesliček
- Svátek Nazaretské rodiny 26. 12.** * bohoslužby v 6.00, 7.45, 9.00 (při této mši svaté bude uskutečněna obnova manželských slibů přítomných manželů) dále v 11.00 a 19.30
* od 14.00 po celé odpoledne koledy u jesliček
- Pondělí - čtvrtek 27. - 30. 12.** * bohoslužby 6.30, 7.30, 17.30
(v pondělí při večerní mši svaté svěcení vína)
- Pátek 31. 12.** * bohoslužby 6.30, 7.30, 17.30
* ve 23.00 mše svatá na zakončení občanského roku
- Slavnost Matky Boží - Nový rok** * bohoslužby v 6.00, 7.45, 9.00, 11.00 a 19.30
- Neděle 2. 1.** * bohoslužby v 6.00, 7.45, 9.00, 11.00 a 19.30
* podvečer v 18.00 v kostele poetické pásmo herce Miroslava Částka "Vyznání"
- Další dny jsou bohoslužby pravidelné (neděle 6.00, 7.45, 9.00, 11.00 a 19.30)
(ostatní dny 6.30, 7.30, 17.30)**
- Středa 5. 1.** * při večerní bohoslužbě svěcení vody, křídly a kadidla
- Čtvrtek 6. 1.** * Slavnost Zjevení Páně ("Tři králů")
- Neděle 9. 1** * Svátek Křtu Páně
- Středa 12. 1.** * 19.00 v kostele koncert s vánoční tematikou sboru gymnázia na třídě kpt. Jaroše v Brně